

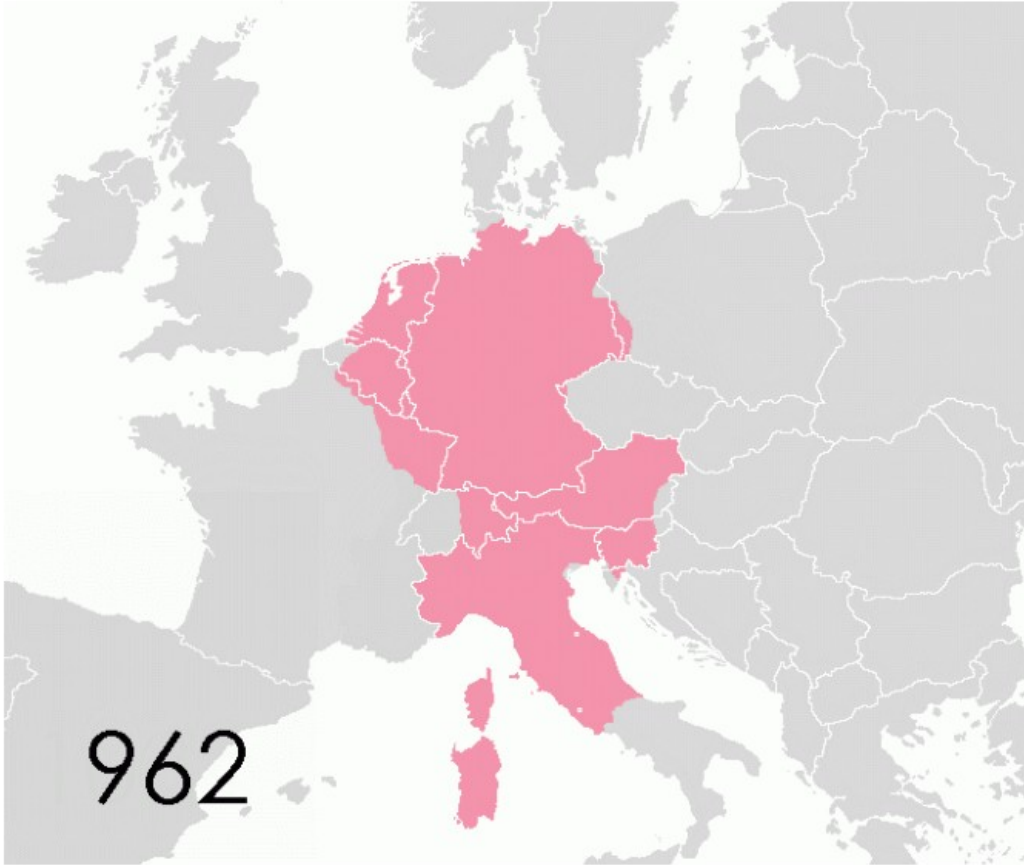
Raný středověk

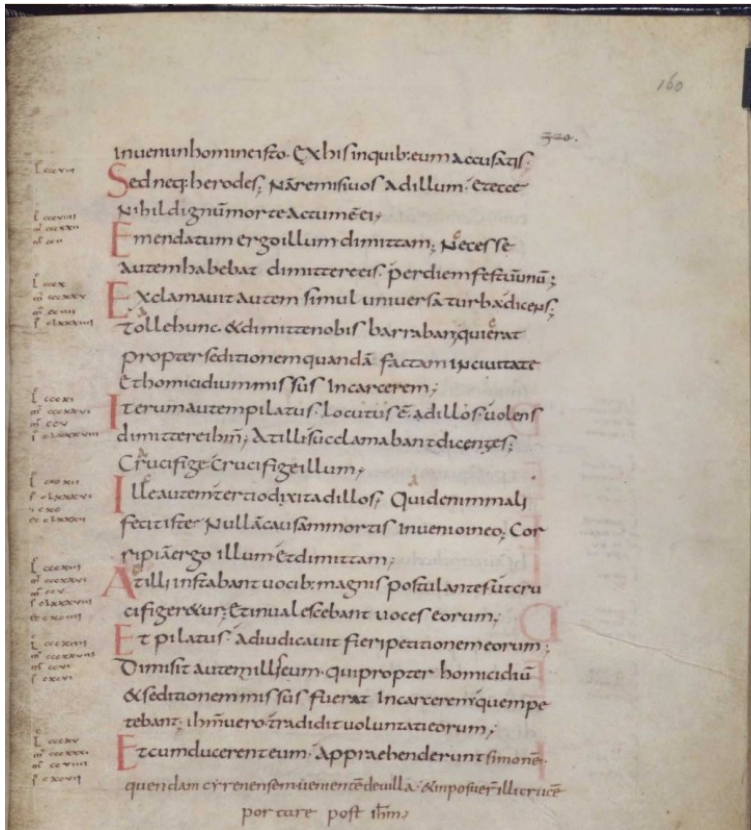
11. října

EVROPA

- ▶ vznik samostatných středověkých států
- ▶ šíření křesťanství
 - ▶ Benedikt z Nursie
- ▶ Franská říše
 - ▶ Karel I. Veliký
 - ▶ karolinská renesance
- ▶ Svatá říše římská
 - ▶ 962 Ota I. římským císařem
 - ▶ otonská renesance

sed quid facimus: bene baptizati
Credunt. bene baptizati sunt
ne baptizant. regulariter qui
sed si tenent male in sinu. et dum
Sed adus in diuinitate faciunt.

Et uenerunt respondemus si uerba pacis in aeternum propter
quoniam portus ecclesiae de iudaeis et gentibus congregata: nil
in nouitate: propter quod quae per unum uerbum et per
propter quod in uerbo pacis in aeternum uice et illud in libris
adferret propter uerbum in unum uerbum in unum uerbum
neque in aeternum uerbum dicitur. Et multo in aeternum in unum

neq; nubentur. sederunt similes angelorum. Ubi dicitur
non nubent neq; nubentur. sexuum diuersitas demonstra-
tur. Nemo enim de lapide et ligno dicit non nubent neq;
nubentur. quae naturam nubendi non habent. sed de his
quae possunt nubere et exortari. uerum in aeternum

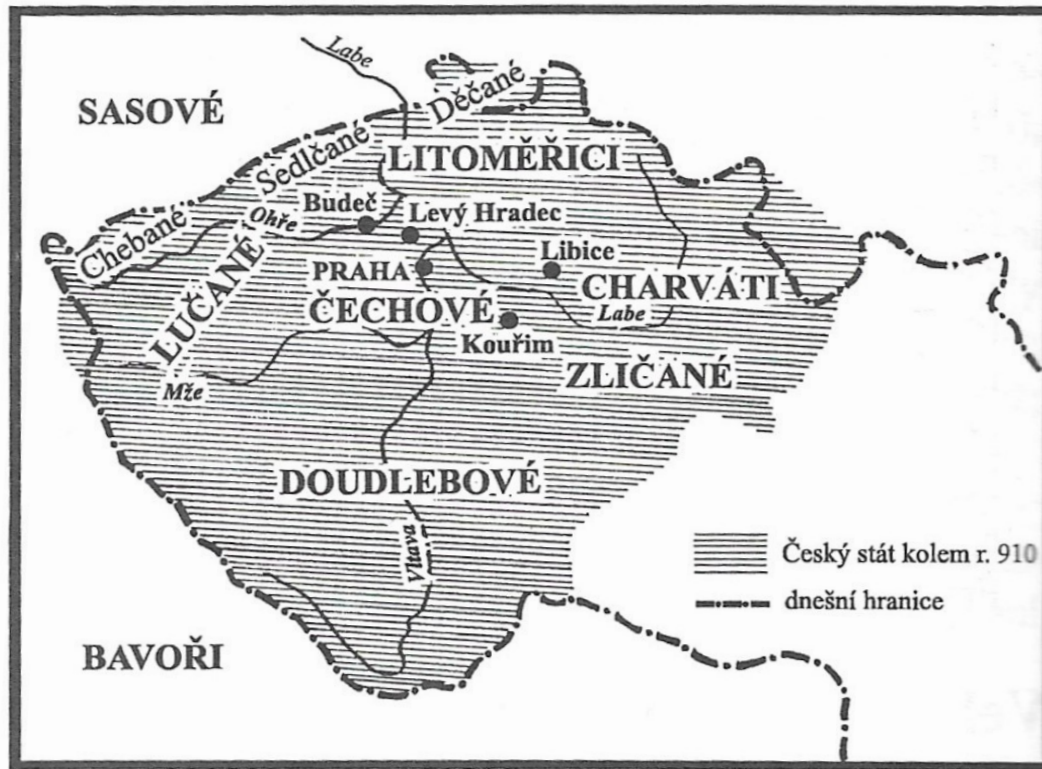

BOJ O INVESTITURU

- ▶ spor o prvenství mezi světskou a církevní mocí
- ▶ Jindřich IV. vs. Řehoř VII.
 - ▶ český kníže Vratislav II. → 1085 titul krále (poprvé v Čechách)
- ▶ 1122 konkordát wormský

ČECHY

- ▶ hospodářské a kulturní centrum
- ▶ velké množství kmenů (Doudlebové, Zličané, Charváti, Lučané)
- ▶ Čechové – hradiště: Levý Hradec, Budeč, Praha
 - ▶ Přemyslovci
 - ▶ pověst o založení Prahy
- ▶ křesťanství
 - ▶ 845 křest 14 kmenových knížat

Český stát kolem r. 910

PŘEMYSLOVSKÉ ČECHY

- ▶ Bořivoj I.
 - ▶ první historicky doložený příslušník dynastie Přemyslovců
 - ▶ 2. polovina 9. století → s manželkou Ludmilou přijímají křest na Moravě
 - ▶ budování jednotného státu → centrem se stává Pražský hrad
- ▶ problematika dvojvěří
- ▶ 973 založení pražského biskupství → Dětmar
- ▶ kult svatých
 - ▶ sv. Václav
 - ▶ sv. Vojtěch

▶ sv. Václav (907–935)

- ▶ snaha o respektovanější postavení v Evropě
- ▶ vzdělaný panovník
- ▶ symbol české státnosti
- ▶ panovník – světec (věčný panovník české země)
- ▶ Bohem vyvolený kníže
- ▶ svatořečen cca ke konci 10. století
- ▶ legendy a kroniky tematizují protichůdný vladařský styl Václava a Boleslava

▶ sv. Vojtěch

- ▶ Slavníkovci
- ▶ 982 zvolen druhým pražským biskupem
- ▶ spory s panovníkem, feudály i kněžími
- ▶ 955 vyvraždění Slavníkovců na Libici (Boleslav II.)
- ▶ umírá 997 během misijní cesty v Polsku (prohlášen za světce)

- ▶ Vratislav II. (1061–1092)
 - ▶ 1085 královský titul
- ▶ Vladislav II. (1140 —1172)
 - ▶ 1158 královský titul

KULTURA

- ▶ centrem vzdělanosti Praha
- ▶ vliv otonské renesance
- ▶ zakládají se kláštery, školy
- ▶ do centra zájmu se dostává vedení zápisů o událostech
- ▶ stěžejním tématem kult sv. Václava
 - ▶ Staroslověnské legendy o sv. Václavovi
 - ▶ Kristiánova legenda
 - ▶ Gumpoldova legenda
- ▶ stavba kostelu sv. Víta
- ▶ iluminované kodexy (špalíčky)
- ▶ specializace: opisovač a iluminátor
- ▶ rodí se románské umění

ROMÁNSKÁ KULTURA (11. až pol. 13. století)

- ▶ 11. a 12. století → Francie a Itálie do popředí
- ▶ jednotícím rámcem zůstává římskokatolická církev (nositel kultury)
- ▶ křesťanské školy ve městech
- ▶ roste význam knihoven; skriptoria
 - ▶ honosná knižní kultura
- ▶ křížové výpravy do Svaté země (Palestina) → ideál rytíře (v Čechách např. dílo Alexandreida)
- ▶ architektura
 - ▶ stavebním materiálem hlavně kámen → masivní kamenné stavby
 - ▶ silné (několikametrové) zdi
 - ▶ bohatě zdobený půlkruhový oblouk (vchod), portál
 - ▶ úzká okna
 - ▶ převážně církevní stavby: rotunda, bazilika vs. hrady, tvrze, mosty

ČESKÉ ROMÁNSKÉ UMĚNÍ

▶ architektura

- ▶ přestavba Pražského hradu
- ▶ rotundy: sv. Víta na Pražském hradě, sv. Jiří na Řípu, sv. Kateřiny ve Znojmě atd.
- ▶ baziliky: sv. Jiří na Pražském hradě
- ▶ Břevnovský a Strahovský klášter
- ▶ hrady: Přimda, Křivoklát
- ▶ Juditin most v Praze

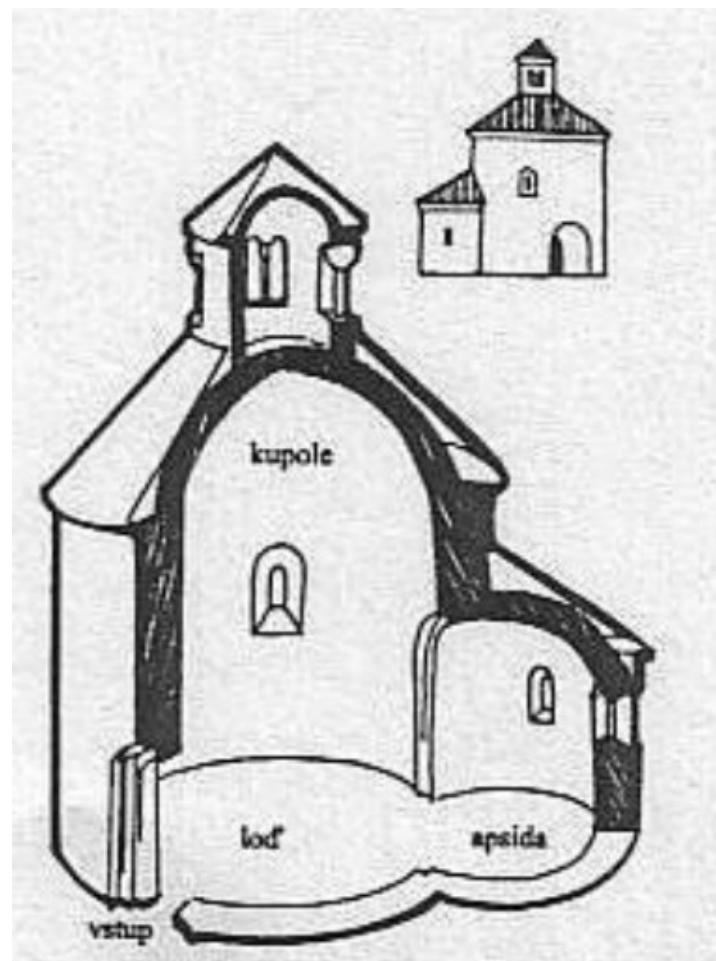
▶ Malířství

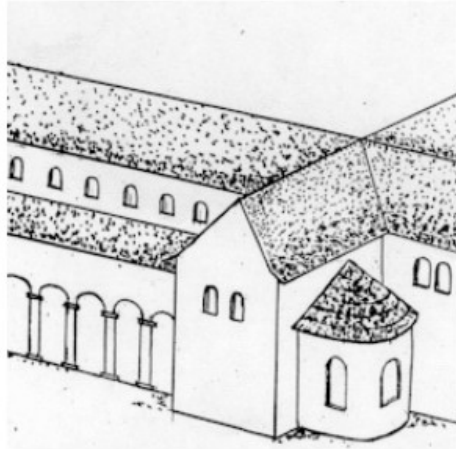
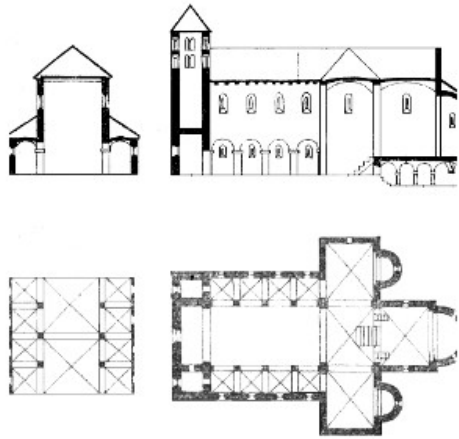
- ▶ knižní ilustrace
- ▶ Kodex Vyšehradský (zřejmě při příležitosti korunovace Vratislava II.)
- ▶ Bible chudých

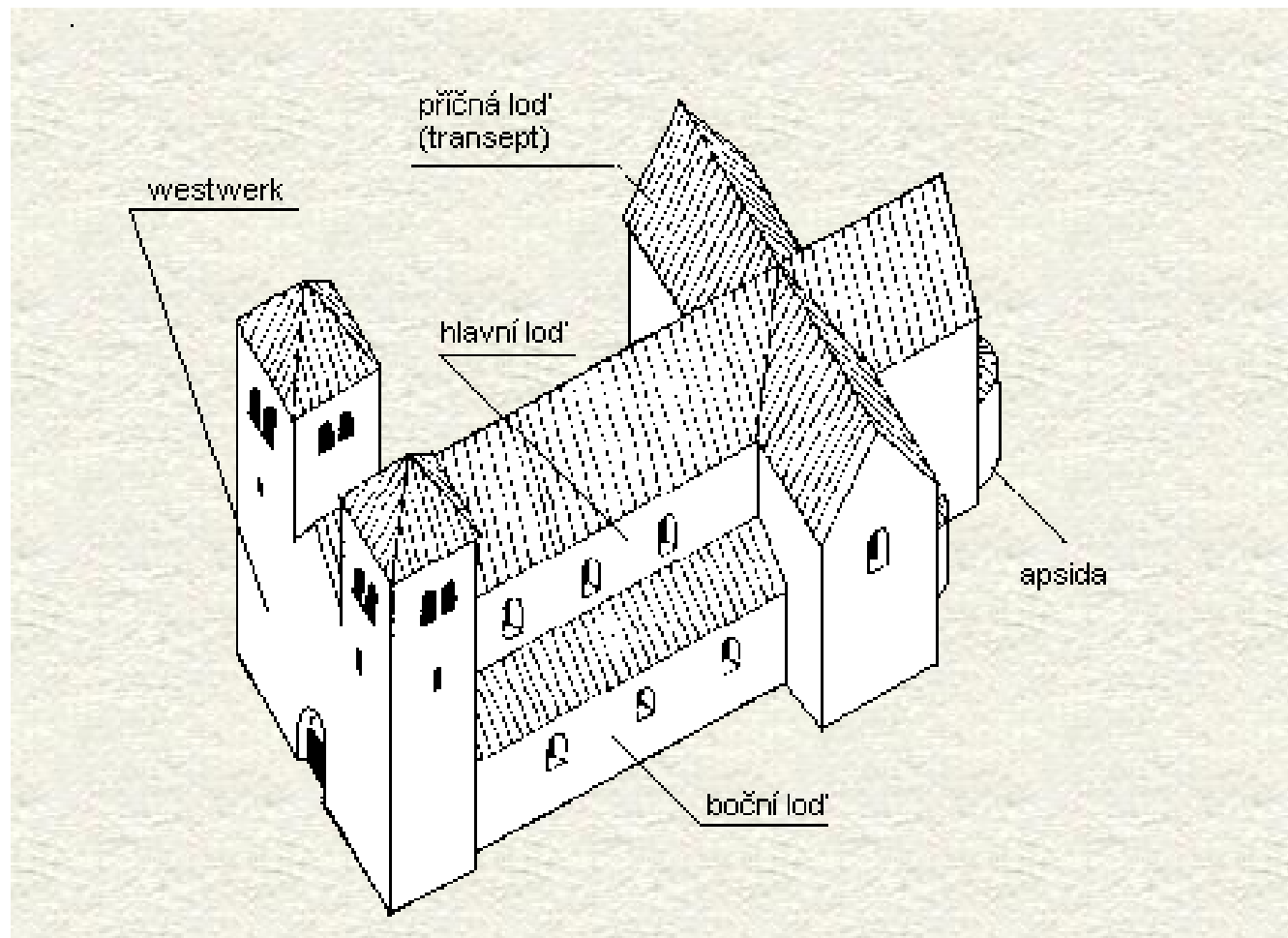
▶ Literatura

- ▶ legendy (sv. Václav, sv. Ludmila, sv. Prokop, sv. Vojtěch), Kosmova Kronika česká (pokračovatelé: kanovník vyšehradský, mnich sázavský)

- ▶ staroslověnská vzdělanost a liturgie
 - ▶ Sázavský klášter (založen 1033 sv. Prokopem)
 - ▶ 1097 vyhnání ze Sázavského kláštera

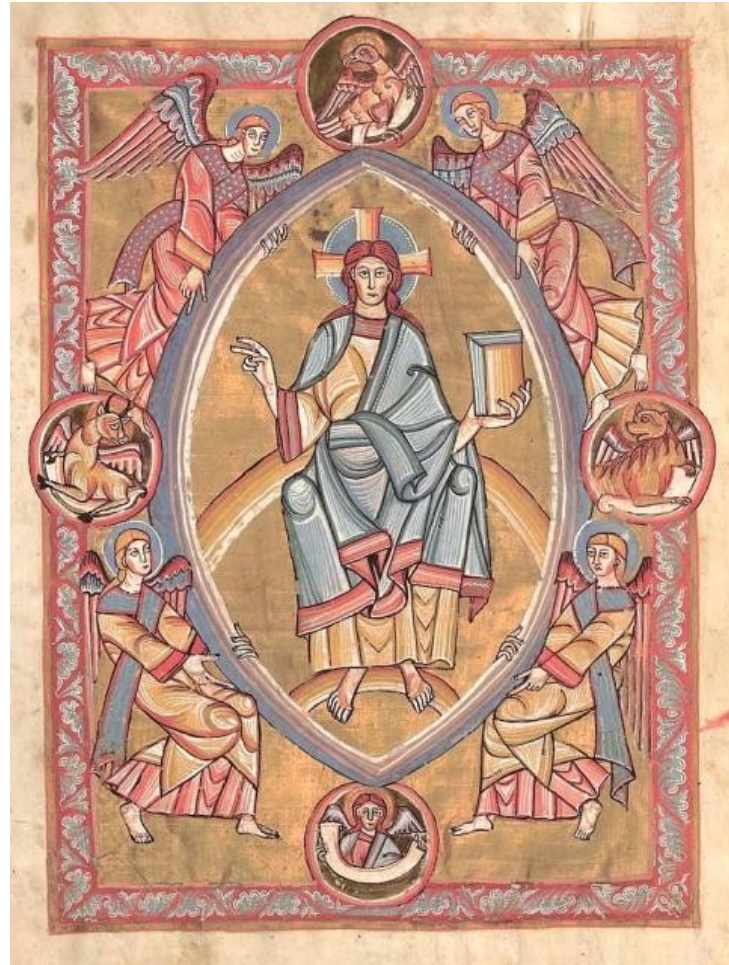

České knížectví v 11. a 12. století

